

СЕКЦІЯ 4
ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ГЛОБАЛЬНИЙ
КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР
SECTION 4
PROSPECTS FOR THE INTEGRATION OF UKRAINIAN ART INTO THE GLOBAL
CULTURAL SPACE

УДК 37.013.3:39(477)

<https://doi.org/10.31652/978-617-UAWCS-2025.32>**Ганздій Н.В.**

викладач

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

м. Вінниця, Україна

e-mail: artgapochka@gmail.com

РОЛЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ У ЗБЕРЕЖЕННІ АВТЕНТИЧНОСТІ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджується роль сучасної молоді у збереженні автентичності культурної спадщини. Аналізуються різні шляхи збереження спадщини: від крафтових технік до творчого переосмислення народного мистецтва у дизайні, ілюстраціях, цифрових медіа та моді. Робиться висновок про необхідність інтеграції культурних традицій у сучасний мистецький простір задля їх актуалізації та подальшого розвитку.

Ключові слова: культурна спадщина, автентичність традицій, сучасне мистецтво, інновації.

Abstract: The article explores the role of modern youth in preserving the authenticity of cultural heritage. It analyzes various ways of safeguarding heritage — from craft techniques to creative reinterpretation of folk art in design, illustration, digital media, and fashion. The article concludes that it is essential to integrate cultural traditions into the contemporary art space in order to actualize and further develop them.

Keywords: cultural heritage, authenticity of traditions, contemporary art, innovations.

Головною метою статті є осмислення та переосмислення значення автентичності та традиційних культурних коренів задля формування унікальних інновацій в сучасному світі та їхня роль у сучасному суспільстві. Також важливо визначити роль студента художніх спеціальностей у популяризації та відтворенні традиційного мистецтва.

Творче переосмислення традиційних культурних коренів - це не лише відродження минулого, а й його трансформація для майбутнього. Використовуючи культурну спадщину у сучасному мистецтві, ми не лише зберігаємо традиції, а й робимо їх актуальними, інноваційними, близькими та зрозумілими новим поколінням. Поширення національно ідентифікованих візуальних об'єктів можна розглядати як концепцію розвитку української сучасної культури [1, с.45]. Це також соціокультурна технологія утвердження української ідентичності в суспільстві та за його межами. Крім цього, збільшення маркерів української ідентичності в об'єктах сучасного мистецтва забезпечить його унікальність у світовому просторі.

Сучасна молодь відіграє ключову роль у збереженні та переосмисленні культурної спадщини, поєднуючи традиційні мистецькі практики з інноваційними підходами [2]. Це не лише сприяє відродженню національних традицій, а й робить їх актуальними для сучасного суспільства. Студенти мистецьких спеціальностей можуть не лише відроджувати традиційні техніки, а й знаходити для них нове застосування:

- використовувати традиційні орнаменти в цифровому мистецтві та 3D-дизайні;
- розробляти інтерактивні виставки, які поєднують минуле й сучасне; створювати одяг та аксесуари, що популяризують народні мотиви серед молоді;

- використовувати новітні технології, такі як VR (створення цифрових виставок, віртуальних музеїв, художніх інсталяцій, у яких глядач може повністю зануритися в мистецький простір) або AR (інтерактивні експонати у виставкових залах, які оживають через мобільний додаток, або 3D-об'єкти, накладені на реальний простір), для занурення в культурні традиції.

Саме молоді художники можуть знайти баланс між збереженням автентичності та інноваціями, щоб традиційне мистецтво не залишалося лише історичною цінністю, а було живим і актуальним. Не можна оминати увагою досвід педагогічних закладів, які здійснюють підготовку майбутніх художників та дизайнерів. Одним із найефективніших шляхів є освіта, адже знання про історичне коріння мистецтва формує глибше розуміння його значущості. Університети та академії мають активно впроваджувати та працювати над відновленням традиційного мистецтва, народного ремесла та шукати шляхи для сучасних методів їхнього переосмислення. Лекції від майстрів, які працюють із давніми техніками, майстер-класи з гончарства, витинанки чи ткацтва можуть надихати молодь не лише вивчати, а й застосовувати ці знання у власних художніх практиках [11].

Однак теорія без практики не дає бажаного результату. Студентів варто залучати до реальних проєктів - реставрації історичних пам'яток, експедицій у села для дослідження забутих технік, співпраці з музеями для створення сучасних експозицій на основі традиційного мистецтва [12;13]. Такі ініціативи роблять процес не лише корисним, а й захопливим, адже дають змогу безпосередньо доторкнутися до живої історії. Збереження культурної спадщини - це не лише обов'язок, а й можливість для творчого самовираження.

Сучасні приклади відродження традицій:

1. Ремесло і крафтові техніки в сучасному мистецтві. Сучасні українські митці активно інтегрують традиційні ремесла у свої роботи, поєднуючи культурну спадщину з сучасним мистецтвом. Наприклад:

- Оксана Левченя та її килимова майстерня *OLK Manufactory* синтезують сучасний дизайн та давні техніки українського килимарства [3].
- Дарія Альошкіна відроджує та популяризує українську витинанку, створюючи великоформатні паперові роботи [4].
- Бренд *SHERNIKOVA* впроваджує вибірку у сучасний одяг, поєднуючи автентичні методи з новітніми дизайнерськими рішеннями [5].

2. Народні символи в книжковій графіці. Сучасні ілюстратори збагачують народну символіку новими сенсами, роблячи її доступною для глобальної аудиторії.

- Владислав Єрко у своїх ілюстраціях до казок використовує стилістику традиційних візерунків [6].
- Кость Лавро поєднує авангард 20-х років з народним малярством [7].
- Катерина Штанко працює в техніці детального малюнку з елементами народної символіки [8].

3. Дизайн інтер'єру та предметний дизайн. Поєднання традиційних мотивів і сучасних технологій створює унікальні інтер'єри та предметний дизайн.

- Сергій Махно Architects використовують елементи народної архітектури в сучасному мінімалізмі [9].
- Faïna створює меблі, натхнені українською етнічною спадщиною [10].

Отже, сучасне мистецтво демонструє, що традиційні техніки не є застарілими, а навпаки - стають засобом інноваційного самовираження. Поєднання ремісничих традицій із сучасними технологіями не лише зберігає національну ідентичність, а й робить її конкурентоспроможною на глобальному рівні. Саме молоді художники можуть вдихнути нове життя у традиції, забезпечуючи їхню актуальність у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Наталя Удріс-Бородавко, Графічний дизайн з українським обличчям, ArtHuss, 2023. 206 с.
2. Національна ідентичність у сучасному українському образотворчому мистецтві : вплив традицій та інновацій: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/862>